

4. DENİZCİLİK VE DENİZ GÜVENLİĞİ FORUMU 2022

Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü
National Defence and Security Institute

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

VİZYON BELGESİ

4. DENİZCİLİK VE DENİZ GÜVENLİĞİ FORUMU 2022

“Asya Yüzyılı, Denizci Devlet Ekosistemi ve Mavi Gezegen”

(03 Kasım 2022, İstanbul)

Sanayi Devriminin ardından üretimin, ticaretin, lojistiğin ve pazarların gelişmesiyle, 19. yüzyılda İngiltere'nin, daha sonra 20. yüzyılda da Amerika Birleşik Devletleri'nin dünya ticaretinde kontrol sahibi olabilmelerini donanmalarına borçlu oldukları görülmektedir. Jeopolitik bir perspektiften incelendiğinde; küresel ve bölgesel güç mücadelelerinin, hidrokarbon kaynakları başta olmak üzere, enerji havzalarının ve dünya deniz ticaretine yön veren rotaların kontrolüne yönelik gerçekleşmekte olduğu görülmektedir. Bugün üretim için enerjinin değerinden bahsedilmekteyse, ticaret için de denizlerin öneminden aynı seviye bahsedilebilir. Uluslararası İlişkiler Profesörü Ken BOOTH'a göre devletler, üç ana amaca dair denizcilik ve deniz güçlerini geliştirmektedir. Bunlar; “eşya ve insan taşımacılığı”, “diplomatik amaçlar ve askerî unsurların karşı kıyıya çıkarılması” ve son olarak “deniz içindeki veya diplerindeki kaynakların kullanılabilmesi” olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl başında, Deniz Ticaret Odası raporuna göre enerji piyasalarının ihtiyaç duyduğu ham petrolün yaklaşık %98'i, BM kaynaklarına göre ticari yüklerin %90'ı deniz yolları üzerinde taşınmaktadır. Deniz ulaştırması bugün dünya ekonomisine yaklaşık 500 milyar dolarlık katkı sağlamakta ve %30'u Akdeniz havzası rotaları üzerinde seyir etmektedir. Akdeniz yüzölçümünün dünya denizlerinin yaklaşık %1'i olduğu düşünülürse Doğu Akdeniz'in jeostratejik önemi ve Türkiye'nin yüz yüze geldiği uluslararası mücadelenin ölçüsü gözler önüne serilmektedir.

Bir yarımada coğrafyasına, nadide nitelikler içeren ılımlı ve cömert denizlere, 200 civarı limana, 8333 kilometre kıyı şeridinde, önemli ulaştırma hatlarına sahip olan Türkiye'nin bugün karşılaştığı - Suriye'nin kuzeyindeki Akdeniz'e ulaşım için istikrarsızlaştırılan bölge ve Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanları üzerinde gerçekleşen dış politika temelli - sorunların içeriğinde de deniz jeopolitiği yatmaktadır. Buna bir de ülke ekonomisi içindeki deniz kaynaklı ekonominin katkısının potansiyeline göre önemli ölçüde yetersiz kaldığı eklenirse Türkiye'nin denizcileşme uyanışında kararlı ve emin yürüyüşünün, kat etmesi gereken uzun bir yolu olduğu ortaya çıkmaktadır. Denizcilik alanlarının tamamını kapsayacak şekilde (**donanmalar, deniz ticaret filoları, limanlar, tersaneler** [gemi inşa sanayii ve gemilerde geçerli mühendislik dallarının tamamı], **balıkçılık faaliyetleri, deniz dibi madenciliği** [metalürji, jeoloji, oşinografi, hidrografi ve sismoloji dâhil], **deniz turizmi, deniz hukuku, deniz eğitim-öğretim kurumları ve faaliyetleri, deniz çevreciliği, destekleyici sektörler** [arama-kurtarma, acentecilik, kılavuzluk hizmetleri, seyir-iletişim kolaylığı, gemi trafik hizmetleri, deniz meteorolojisi vb.], **denizcilik tarihi, denizcilik edebiyatı, kültürel ve sportif temalı faaliyetler** [su sporları, müzecilik vb.] **ve ulusal/uluslararası, askerî/sivil denizcilik kuruluşları ile yapılacak ortaklıklar** dâhil) bütünleştirici bir yaklaşım ve geniş bir tarih vizyonu ile, değişen “deniz ve denizcilik” parametrelerini sağlıklı yönetme konusunda Türkiye'de ve işbirliği yapılacak ülkelerde “**deniz ve denizcilik gücü**” alanında kamusal bilinç oluşturulması; ilgili çalışmaların, küresel gelişmelerin gerektirdiği yeni boyutlara taşınması; Türkiye ve diğer ülkeler arasında **denizcilik temalı etkileşim ağları** oluşturulması hayati öneme sahiptir.

Savunma ve güvenlik boyutundan yaklaşıldığında ise Ülke jeopolitiğinin; gereklerini temin edecek ve potansiyelini ekonomik refaha çevirecek düzeyde denizcilik gücü yeteneklerinin inşası konusunda yeterliliği tartışılmaktadır. Bu hususta Türk Deniz Kuvvetleri'nin ve Türkiye Savunma Sanayii Kompleksi'nin çabaları son yıllarda kayda değer ölçüde artmaktadır ancak donanma gücünün arttığı oranda deniz ticareti, tersanecilik ve gemi inşası, limancılık ve acente hizmetleri, deniz turizmi, balıkçılık, deniz dibi madenciliği ve yan sektörleri, deniz bilimleri gibi denizcilik

gücünün temel alanlarında Türkiye'ye rehberlik edecek akademik raporların oluşması da hayati önem taşımaktadır.

Türkiye'nin jeokültürel bakımdan denizcileşmesine yönelik bakış açılarının karar merkezlerine artı değer sağlaması bakımından bazı sivil toplum kuruluşları faaliyet gösterse de; Türkiye'nin denizcileşme serüvenini hızlandırmak amacıyla deniz bilinci uyandırarak milletin ve devletin denizcileşmesini sağlayacak bilimsel kaynaklar üretebilmek, deniz jeopolitiği ile denizcilik gücünün tüm alanlarını bir arada değerlendirebilmek temel beklentileri yansıtmaktadır.

TASAM Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü'nün bu yıl dördüncüsünü düzenleyeceği **Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu 2022** bu ihtiyaca cevap verme noktasında kuvvetli bir motivasyon içermektedir.

“**Asya Yüzyılı, Denizci Devlet Ekosistemi ve Mavi Gezegen**” temalı **4. Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu 2022**; denizcilik alanlarını topyekûn kapsayacak şekilde deniz jeopolitiği yönelişlerinin sağlam temellere oturtulması, bölgesel gelişmelerin gerektirdiği yeni boyutlara taşınması, Türkiye ve komşuları arasında deniz temelli sosyal ve siyasi köprülerin inşa edilmesine akademik katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilecektir.

Alt Temalar

Denizci Devlet Doktrini

Asya Yüzyılında Türk Dünyası ve Mavi Gezegende Geleceğin İnşası

Yeni Deniz ve Denizcilik Jeopolitiği

Türk Denizcilik Ekosisteminin Geleceği ve Vizyonu

Karadeniz, Akdeniz ve Kızıldeniz'de Türkiye'nin Kapasite İnşası ve Okyanuslar

Türk Deniz Kuvvetleri'nin Yapılanması ve Kuvvet Dağılımı/Odaklanması

Deniz Savunma Ekosistemi; Yeni Ürün ve Teknolojiler (İDA, SIDA vb)

Türk Deniz Üsleri Senaryoları

Türk Münhasır Ekonomik Bölgeleri (MEB) ve Rekabet

Deniz Jeopolitiğinde Yeni Değişkenler; Arktik, Kanal İstanbul vb.

İklim Değişikliğinin Deniz Koruma Alanları ile Denizlerdeki Hak ve Menfaatlerimize Etkileri ve Katkıları

Türk Deniz Ticareti Vizyonu ve Geleceği; Perspektifler/Analizler

Türk Deniz (Nautical) Turizmi Vizyonu/Geleceği; Perspektifler/Analizler

Türk Gemi Deniz Teknolojileri ve Sanayii Perspektifleri

Deniz Güvenliği; Türk Savunma Sanayii

Türkiye Gemi İnşa Yetenekleri ve Tersanecilik

Türk Limanları, Marina, Gemi ve Yat Turizmi; Hinterland ve Büyüme Stratejileri

Türkiye Derin Deniz Sondaj Yetenekleri

